

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobkyně: **nezl. A. R.**, zastoupená zákonným zástupcem (otcem) F. R., zastoupená Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2020, č. j. OAM-1064/ZA-ZA11-ZA05-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 26. 8. 2020, č. j. 19 Az 31/2020 - 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bylo žalobkyní tvrzené ohrožení jejího otce v zemi původu, což představuje ohrožení celé rodiny (matky a sestry žalobkyně) a rovněž ohrožení samotné žalobkyně. V rámci pohovoru (viz protokol ze dne 3. 12. 2019, včetně vyplněného formuláře poskytnutých údajů k žádosti o mezinárodní ochranu datovaného téhož dne) žalobkyně prostřednictvím zákonné zástupkyně (matky) uvedla, že rodina přicestovala na území České republiky z Francie koncem listopadu 2019. Ve Francii, kde se nedlouho předtím žalobkyně narodila, rovněž všichni požádali o azyl. Dále poukázala na skutečnost, že žalobkyně by byla později ve škole v Ázerbájdžánu utlačována a šikanována, neboť u dětí osob, jako je otec žalobkyně, je to obvyklé. Rovněž doplnila, že ona, její manžel (otec žalobkyně) i starší dcera (sestra žalobkyně) v České republice neúspěšně požádali o azyl již v roce 2017. Nevyčkali však na výsledek navazujících soudních řízení a kvůli zdravotnímu stavu starší dcery vycestovali a hledali pomoc jinde. Na dotaz, zda může předložit nějaké doklady na podporu azylově relevantních tvrzení, matka uvedla, že má pouze doklady týkající se jí a otce žalobkyně a že zvaží jejich doložení. Při seznamování se s podklady před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí (viz protokol ze dne 21. 5. 2020) požádala o další možnost podání výpovědi, v níž by popsala

skutečnosti podporující žádost rodiny o azyl a předložila by podpůrné dokumenty, které může získat od svého právníka z Německa. Rovněž upozornila, že během pobytu ve Francii se otec žalobkyně účastnil demonstrací proti ázerbájdžánské vládě, byl na něj v Ázerbájdžánu vydán zatykač a je zřejmé, že jej v Ázerbájdžánu zadrží. Poukázala také na zdravotní obtíže starší dcery (problémy se sluchem, autismus s tím, že vyšetření dítěte ještě nebylo dokončeno).

[2] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Tvrdila, že její stížnost je přijatelná, neboť krajský soud se dopustil zásadního pochybení, které může mít vliv na stěžovatelčino hmotněprávní postavení, neboť nesprávně a nedostatečně posoudil otázku, zda měl žalovaný provést žalobkyní navrhovaný doplňující pohovor. Stěžovatelka namítla, že došlo k porušení jejích procesních práv, nebyl-li navržený doplňující pohovor správním orgánem proveden. Odmítla hodnocení krajského soudu, který se ztotožnil s žalovaným, že požadavek na provedení doplňujícího pohovoru byl nadbytečný a že jeho skutečným cílem bylo prodloužení řízení, aniž by soud měl tento závěr podpořen jednoznačnými důkazy. Dále namítla, že ačkoli se rodičům nepodařilo v jejich azylových řízeních osvědčit existenci vlastních azylových důvodů, mělo být umožněno tyto důvody prokázat v jejím azylovém řízení, neboť pronásledování otce bylo rovněž stěžovatelkou tvrzeným důvodem, pro který by jako členka pronásledované rodiny sama čelila pronásledování.

[4] Žalovaný ve vyjádření označil kasační stížnost za nedůvodnou. Uvedl, že unesl důkazní břemeno a své závěry postavil na aktuálních a transparentních informacích. Nadále setrval na svém závěru o účelovosti navrženého doplňkového pohovoru a zcela se ztotožnil s provedeným hodnocením krajského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (k výkladu tohoto pojmu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění připojuje.

[6] Stran přesahu vlastních zájmů stěžovatelka tvrdila, že kasační stížnost považuje za přijatelnou pro nesprávné posouzení otázky týkající se žalovaným neprovedeného doplňujícího pohovoru, čímž se krajský soud dopustil hrubého pochybení způsobem, který mohl mít vliv na stěžovatelčino hmotněprávní postavení.

[7] Nejvyšší správní soud se otázkou provedení opakovaného pohovoru v dřívější judikatuře zabýval. Již v rozsudku ze dne 20. 10. 2006, č. j. 8 Azs 105/2005 - 61, uvedl: „*V řízení o udělení azylu má tedy zásadní význam výpověď žadatele představovaná vlastní žádostí o udělení azylu a zejména pohovorem, jenž je za účelem zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí správním orgánem prováděn. Nejvyšší vypovídací hodnotu má zpravidla první bezprostřední výpověď žadatele, kdy žadatel má jen určité prvotní informace o průběhu azylového řízení a způsobu rozhodování. (...) Opakování pohovoru za účelem doplnění informací, ať ze strany žadatele o azyl či správního orgánu, sice není zákonem vyloučeno, ale z povahy věci by mělo být jen ojedinělým a zásadními skutečnostmi opodstatnitelným jevem*“ (pozn.: zvýraznění podtržením

pokračování

doplněno soudem). V souzeném případě žalovaný i krajský soud citovaný právní názor respektovali a poskytli přijatelné vysvětlení, z jakých důvodů žalovaný opakovaní pohovoru nepřipustil (viz str. 3 rozhodnutí žalovaného, bod 12 odůvodnění napadaného rozsudku). Nejvyšší správní soud tedy nesdílí názor stěžovatelky, že se krajský soud dopustil hrubého pochybení při posouzení uvedené procesní otázky. Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přestože stěžovatelka opakovaně tvrdí, že chtěla uvést nové skutečnosti a doložit nové doklady, neučinila tak ani v průběhu několika měsíců, po které běželo správní řízení, ani v řízení soudním.

[8] Nejvyšší správní soud rovněž zdůrazňuje, že stěžovatelka podanou žádost o azyl s ohledem na svůj nízký věk logicky neopírá o vlastní azylový příběh, nýbrž jej zcela odvozuje od azylového příběhu otce. Jemu však mezinárodní ochrana v České republice udělena nebyla (stejně jako stěžovatelčině matce a sestře). Závěry žalovaného v pravomocně ukončených souvisejících správních řízeních obstály v soudním přezkumu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2020, č. j. 5 Azs 62/2019 - 22). S ohledem na skutečnost, že důvodem neudělení mezinárodní ochrany stěžovatelčině rodině byla mimo jiné nevěrohodnost a zásadní rozpory ve výpovědích otce a matky poskytnutých při tehdejších pohovorech prováděných v jejich azylových řízeních, nejví se další opakovaný pohovor (nad rámec prvního pohovoru provedeného na počátku řízení se stěžovatelčinou matkou jako její zákonnou zástupkyní) v nyní souzené věci jako účelný. Další verze azylového příběhu by již nemohla vést ke zvýšení věrohodnosti dříve poskytnutých tvrzení otce a matky, neboť v řízeních o udělení mezinárodní ochrany je dle Nejvyššího správního soudu třeba vycházet jen z takových výpovědí, které se po celou dobu řízení drží jedné dějové linie a které lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a souladné s dostupnými informacemi o zemi původu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, nebo rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS).

[9] Nejvyšší správní soud nerozporuje názor stěžovatelky, že byla oprávněna v azylovém řízení předestřít nová tvrzení a doložit nové důkazy ohledně azylového příběhu otce, od něhož odvozuje vlastní azylový příběh. Konstatuje však, že stěžovatelka tak po celou dobu řízení (správního ani soudního) neučinila, jak bylo popsáno výše. Nejvyšší správní soud připomíná, že „*povinnost tvrzení spočívá především ve sféře žadatele o azyl*“. Až v návaznosti na takové tvrzení platí, že žadatel „*jakmile uvádí jakékoliv skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít, k zásahu do jeho lidských práv, který by byl azylově relevantní, pak je třeba se tvrzeními detailně zabývat a žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se situace v zemi původu žadatele*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, či výše citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008 - 70). Jak již bylo uvedeno, v souzené věci však stěžovatelka žádná nová tvrzení po celou dobu průběhu správního řízení neuvedla, a neučinila tak ani v řízení před městským soudem.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelčiny námitky uplatněné v kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, odmítl ji pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Stěžovatelce byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2020, č. j. 19 Az 31/2020 - 24, ustanoven zástupce Mgr. Ladislav Bárta, advokát, sídlem Purkyňova 787/6,

Ostrava. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. V souladu s tímž ustanovením zákona zastupoval ustanovený zástupce stěžovatelku rovněž v řízení o kasační stížnosti. Podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatelky odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (písemné podání ve věci samé - doplnění kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč, celkem tedy 3 400 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu